

ŠILUTĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO ATASKAITA

2026-02-25 Nr. K14-(4.2.)-4
Šilutė

Rekomendacijų įgyvendinimo ataskaitoje apžvelgiame Šilutės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos (toliau – Tarnyba) teiktų rekomendacijų ir joms įgyvendinti numatytų priemonių įgyvendinimą. Pateikus audito rekomendacijas, audituojamieji subjektai patys parenka, suplanuoja ir su Tarnyba aptaria priemones teiktoms rekomendacijoms įgyvendinti taip, kad jų priimti sprendimai ir rekomendacijų įgyvendinimas prisidėtų prie viešojo sektoriaus pokyčių, efektyvesnio savivaldybės finansų ir turto valdymo, vidaus kontrolės sistemos tobulinimo ir viešojo valdymo gerinimo ar kitose srityse. Tarnyba, įvertinusi priemonių įgyvendinimo rezultatus, rekomendacijų stebėseną tęsia, kol bus išspręstos audito metu iškeltos problemos ir jų atsiradimo priežastys. Audito ataskaita pateikta: Savivaldybės merui, Savivaldybės tarybos kontrolės komitetui.

Audito ataskaita skelbiama internete adresu www.silute.lt
Kontrolės ir audito tarnybos puslapyje

TURINYS

1. Įžanga.....	3
2. Rekomendacijų reglamentavimas.....	3
3. Stebėjimas po audito	4
4. Rekomendacijų įgyvendinimo rezultatai.....	5
5. Veiklos veiksmingumas įgyvendinant rekomendacijas.....	6

PRIEDAS. Teiktų 2025 metais rekomendacijų įgyvendinimo suvestinė

Įžanga

Ataskaita parengta remiantis audito ataskaitomis, raštais, audituojamų subjektų pateikta informacija bei pridėtais pateisinamaisiais dokumentais. Ataskaitoje pateikiami 2026 m. vasario 10 d. fiksuoti rekomendacijų stebėsenos duomenys apie 2025 metais teiktas rekomendacijas. Tarnyba atkreipia dėmesį, jog nustatytų terminų nesilaikymas stabdo viešojo sektoriaus pažangą ir atitolina visuomenei naudingus pokyčius. Didžiausią poveikį rekomendacijos turi tada, kai jos įgyvendinamos laiku.

Rekomendacijų įgyvendinimo ataskaitoje apžvelgiame Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos (toliau – SKAT – Tarnyba), teiktų rekomendacijų ir joms įgyvendinti numatytų priemonių įgyvendinimą. Pateikus audito rekomendacijas, audituojamieji subjektai patys parenka, suplanuoja ir su audito institucija aptaria terminus ir priemones teiktoms rekomendacijoms įgyvendinti taip, kad jų priimti sprendimai ir rekomendacijų įgyvendinimas prisidėtų prie viešojo sektoriaus pokyčių, efektyvesnio savivaldybės finansų ir turto valdymo, vidaus kontrolės sistemos tobulinimo ir viešojo valdymo gerinimo ar kitose srityse. Audito institucija, įvertinusi priemonių įgyvendinimo rezultatus, rekomendacijų stebėseną tęsia, kol bus išspręstos audito metu iškeltos problemos ir jų atsiradimo priežastys.

Rekomendacijų reglamentavimas

Audito rekomendacija – audito rezultatų pagrindu suformuluotas auditoriaus siūlymas, skirtas audito metu nustatytoms problemoms išspręsti, siekiant audituojamų subjektų veiklos gerinimo ir naudos visuomenei siekimo. Auditų metu rekomenduojame, ką reikėtų keisti, kad netinkamos veiklos atvejai viešajame sektoriuje būtų ištaisyti ir nepasikartotų.

Tarnyba, atlikdama savo darbo funkcijas, vadovaujasi finansinio audito etapais: audito planavimo, audito atlikimo, rezultatų įvertinimo, audito ataskaitos ir išvados (rekomendacijų) parengimo, stebėjimo po audito.¹ Audito rekomendacijos – Tarnybos įrankis inicijuoti viešojo sektoriaus problemų sprendimą. Vietos savivaldos įstatymo 67 str. 9 d. 8, 9, 10, 11 p.² numato, kad Savivaldybės kontrolierius:

„8) priima sprendimus pagal atlikto finansinio, atitikties ir veiklos audito ataskaitas, nurodo merui, audituotų subjektų vadovams jų veiklos trūkumus ir nustato terminą, per kurį turi būti pašalinti nustatyti teisės aktų pažeidimai. Meras, audituotų subjektų vadovai per savivaldybės kontrolieriaus nustatytą terminą, ne trumpesnę kaip 30 dienų, privalo ištaisyti audito metu nustatytus jų veiklos trūkumus ir pažeidimus ir apie jų pašalinimą raštu pranešti savivaldybės kontrolieriui;

9) teikia merui, savivaldybės tarybai, audituotų subjektų vadovams išvadas, ataskaitas ir sprendimus, kurie buvo priimti dėl finansinio, atitikties ir veiklos audito metu nustatytų ir nepašalintų teisės aktų pažeidimų. Audito ataskaitos ir išvados skelbiamos savivaldybės interneto svetainėje, o jeigu įmanoma, – ir per kitas visuomenės informavimo priemones;

10) finansinio, atitikties ir veiklos audito metu nustatęs nusikalstamos veikos požymių, apie tai praneša teisėsaugos institucijoms;

11) imasi prevencinių priemonių, kad būtų ištaisyti ir nepasikartotų nustatyti teisės aktų pažeidimai“.

Finansinio audito vadovo 7 skyriaus „Veiksmai po audito“ 855 dalyje reglamentuota, kad audito poveikio vertinimas pradamas vykdant rekomendacijų priemonių įgyvendinimo stebėseną, ir baigiamas patvirtinus audito rekomendacijų vertinimo ataskaitą kontrolieriaus nustatyta tvarka.

¹ Valstybės kontrolieriaus pavaduotojo 2025-04-18 įsakymas Nr. APDE-3 Dėl valstybės kontrolieriaus pavaduotojo 2022-04-07 įsakymo Nr. APDE-5 „Dėl Finansinio audito vadovo patvirtinimo“ pakeitimo.“

² Vietos savivaldos 1994-07-07 įstatymas Nr. I-533 su pakeitimais, suvestinė redakcija 2025-04-15 – 2025-07-31.

Tarnyba audito rekomendacijų pateikimą ir įgyvendinimo stebėseną bei atsiskaitymą už jų įgyvendinimo rezultatus vykdo Savivaldybės kontrolieriaus patvirtintu Tvarkos aprašu³ (toliau – Tvarkos aprašas), kuris reglamentuoja Tarnybos atliktų auditų rekomendacijų pateikimo ir įgyvendinimo stebėsenos procesą, nustato audito rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos tikslus: stiprinti audito poveikį, kad rekomendacijų įgyvendinimas prisidėtų prie savivaldybės finansų valdymo ir kontrolės sistemos bei viešojo valdymo gerinimo ir kitų rekomendacijomis siekiamų pokyčių audituotose srityse.

Tvarkos aprašo 7 straipsnyje reglamentuota rekomendacijų pateikimas audituojamiems subjektams ir įgyvendinimas bei stebėsenos etapai: rekomendacijų pateikimas, rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną ir dokumentavimas (darbo dokumentai), atsiskaitymas už rekomendacijų įgyvendinimo rezultatus.

Stebėjimas po audito

Rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną Tarnyboje yra nuolatinis procesas. Tinkamas teiktų rekomendacijų įgyvendinimas didina pridėtinę auditų vertę, stiprina išorės auditų įtaką Savivaldybei, skatina audituojamo subjekto darbuotojų teigiamą požiūrį į kontrolės priemonių, užtikrinančių atsakingą finansų valdymą, turto naudojimą, teisingų ataskaitų parengimą, sukūrimą ir laikymąsi. Pagrindinis Tarnybos veiklos rezultatų vertinimo kriterijus – teiktų rekomendacijų įgyvendinimas, kai stebimas ir vertinamas rekomendacijų ir joms įgyvendinti suplanuotų rekomendacijų priemonių įgyvendinimas, ar audituotas subjektas jas įgyvendino taip, kaip buvo suplanuota rekomendacijų įgyvendinimo plane. Stebėseną turi užtikrinti, kad į audito metu nustatytus faktus ir audito rekomendacijas būtų reaguojama tinkamai ir greitai.

- Audito rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną ir atsiskaitymą už jų įgyvendinimo rezultatus vykdomi Savivaldybės kontrolieriaus nustatyta tvarka.

- Už rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną ir atsiskaitymą už jų įgyvendinimo rezultatus atsakingas auditą atlikusios audito grupės vadovas ir (ar) atlikęs auditą.

- Po rekomendacijų pateikimo auditorius privalo domėtis audituojamo subjekto veiklos pokyčiais, susijusiais su audito metu nustatytų trūkumų šalinimu, bei stebėti, kaip vykdomos audito ataskaitoje pateiktos rekomendacijos ir šalinami nurodyti veiklos trūkumai.

Pateikus audito rekomendacijas, audituojamieji subjektai patys parenka, suplanuoja ir su Tarnyba aptaria terminus ir priemones teiktoms rekomendacijoms įgyvendinti taip, kad jų priimti sprendimai ir rekomendacijų įgyvendinimas prisidėtų prie viešojo sektoriaus pokyčių, efektyvesnio savivaldybės finansų ir turto valdymo, vidaus kontrolės sistemos tobulinimo ir viešojo valdymo gerinimo ar kitose srityse. Tarnyba, įvertinusi priemonių įgyvendinimo rezultatus, rekomendacijų stebėseną tęsia, kol bus išspręstos audito metu iškeltos problemos ir jų atsiradimo priežastys.

Audito ataskaitoje turi būti aiškus ryšys tarp audito tikslo, gautų įrodymų, teiginių, nustatytų neatitikimų, ir suformuluotų išvadų bei rekomendacijų, kad jos būtų aktualios, o jų įgyvendinimas būtų realus.

³ Šilutės rajono savivaldybės kontrolieriaus 2018-09-10 įsakymas Nr. K1-14, 2025-11-20 įsakymas Nr. K1-(1.1E)-11 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos rekomendacijų pateikimo ir įgyvendinimo stebėsenos tvarkos aprašo tvirtinimo“ (nauja redakcija).

Rekomendacijų įgyvendinimo rezultatai

Tarnyba siekia savo darbo rezultatus matuoti ne tik atliktų auditų kiekiu ar išaiškintų pažeidimų ir klaidų suma, bet svarbiausia – Tarnybos darbo poveikiu. Auditu siekiame paveikti, kad audituojamuose subjektuose ateityje būtų išvengta klaidų ir teisės aktų pažeidimų, kad būtų stiprinama vidaus kontrolė, didinamas veiklos efektyvumas. Pagrindinis Tarnybos veiklos rezultatų vertinimo kriterijus – teiktų rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos duomenys.

Audituojamiems subjektams 2025 metais pateikta rekomendacijų iš viso: 53, iš jų audito metu buvo nebeaktuali – 1, įgyvendinta – 49 arba 92,5 proc., nepasibaigęs rekomendacijų įgyvendinimo terminas – 3.

Atsižvelgus į Kontrolės ir audito tarnybos teiktas audito ataskaitose, raštuose rekomendacijas, Administracijos direktoriaus buvo naujai sudaryta 1 sutartis, parengti biudžetinių įstaigų vadovų – 17 įsakymų.

Analizuojant 2023-2025 m. pateiktų rekomendacijų skaičių ir įgyvendinimą nustatyta, kad pastebėti teigiami pokyčiai įgyvendinant 2024, 2025 metų rekomendacijas (atsižvelgta į tai, kad 2023 m. buvo didesnis teiktų rekomendacijų skaičius), detaliau nurodyta lentelėje.

Teiktų 2023-2025 metais rekomendacijų įgyvendinimo lygis

lentelė

Data	Pateikta rekomendacijų	Įgyvendinta	Įgyvendinta proc.	Neįgyvendinta nustatytais terminais/vykdoma	Nepasibaigęs įgyvendinimo terminas	Neaktuali
2023-12-31	63	51	80,9	4	7	1
2024-12-31	47	44	93,6	1	–	2
2025-12-31	53	49	92,4	4	3	1

Audituojamiems subjektams 2023-2025 m. pateikta 163 rekomendacijos. Didžiausia rekomendacijų įgyvendinimo pažanga pasiekama, kai jos įgyvendinamos laiku ir tinkamai. Dauguma audituojamų įstaigų operatyviai vykdė nurodytas rekomendacijas. Pasiiektas 2025 metais aukštas rekomendacijų įgyvendinimo lygis – 92,5 proc., kuris padeda skatinti finansų ir turto valdymo pažangą, padeda spręsti Savivaldybės sisteminės problemas, audituojami subjektai gali priimti tinkamus sprendimus dėl audito metu nustatytų neatitikimų ištaisymo, veiklos tobulinimo. Pasitaikė atvejų, kai audituojami subjektai, įgyvendinant audito rekomendacijas, nesilaikė sutarto įgyvendinimo termino ir tai atitolino įgyvendinimą bei pokyčius.

Pasibaigus rekomendacijų įgyvendinimo terminui, audituotų subjektų vadovai, atsakingi už apskaitą darbuotojai raštu ir (ar) žodžiu buvo raginami, prašomi imtis priemonių, kad nustatytos klaidos ir neatitikimai būtų ištaisyti. Atskirais atvejais buvo atsižvelgta į prašymus, dėl objektyvių priežasčių (darbuotojų ligos ir kt.) buvo pratęsimi rekomendacijų įgyvendinimo terminai.

Rekomendacijų pateikimo ir įgyvendinimo stebėsenos tvarkos aprašo III skyriaus 8 dalyje nurodyta, kad „rekomendacijos formuluojamos apibendrinus ir susisteminius nustatytus iškrypimus ir pažeidimus. Rekomendacijos turi būti: „aiškios, suprantamos ir logiškos, susijusios su audito tikslu, skirtos pašalinti esminių problemų priežastis ir tobulinti subjekto veiklą, nurodančios, ką rekomenduojama keisti, paliekant subjektui teisę pačiam pasirinkti rekomendacijų įgyvendinimo būdus, bei suformuluoti taip, kad būtų įgyvendinamos, kurių įgyvendinimą būtų galima fiksuoti“.

Veiklos veiksmingumas dėl rekomendacijų įgyvendinimo

Audito veiksmingumas pasireiškia tuo, kad apie audito metu nustatytus teisės aktų pažeidimus, klaidas, netikslumus ir kitus trūkumus informuotas audituojamas subjektas juos ištaiso ir metinėse (tarpinėse) finansinėse ataskaitose, veiklos procesuose išvengiama esminių iškreipimų.

Kiekvieną kartą, teikdami rekomendacijas, jas aptariame su audituotu subjektu, prašome įvardyti numatomas įgyvendinimo priemones bei terminus. Užbaigę auditą pradėdame paskutinį šio proceso etapą – rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną. Tai nuolatinis, daug laiko sąnaudų reikalaujantis procesas. Vien konstatuoti pažeidimų, klaidų, neatitikimų bei veiklos problemų nepakanka, todėl stengėmės giliau analizuoti priežastis, bei vertinti pasekmes. Audituojamiems subjektams teikdami rekomendacijas siekėme, kad jas įgyvendinant būtų išspręsta ne vien konkrečiu atveju nustatyta problema, o situacija sprendžiama sistemiškai. Pasibaigus nustatytam rekomendacijos įgyvendinimo terminui, patikriname, ar ji tinkamai įgyvendinta ir tai dokumentuojame. Jei rekomendacija neįgyvendinta, prašome paaiškinimų, analizuojame priežastis. Tinkamas pateiktų rekomendacijų įgyvendinimas didina atlikto audito pridėtinę vertę, skatina audituoto subjekto darbuotojų teigiamą požiūrį į kontrolės priemonių, užtikrinančių atsakingą finansų valdymą, turto naudojimą ir teisingų ataskaitų parengimą, sukūrimą ir laikymąsi.

Tarnyboje darbuotojai ne tik stebi ir fiksuoja audituojamų subjektų įgyvendintas priemones, bet ir vertina šių veiksmų neįgyvendinimą. Aktyviai bendradarbiaujame su audituojamaisiais rekomendacijų formulavimo ir jų įgyvendinimo metu, siekiame bendro tikslo – laiku priimtų sprendimų audituotoje srityje.

Teiktų rekomendacijų įgyvendinimas, audito poveikis ir pažanga galima tik esant glaudžiam bendradarbiavimui bei audituojamo subjekto supratimui ir siekiui tinkamai, vadovaujantis teisės aktų nuostatomis, valdyti lėšas ir turtą, tvarkyti biudžeto ir finansinę apskaitą, teikti išsamias ir teisingas ataskaitas ne tik Savivaldybės administracijai, Tarybai, bet ir visuomenei. Tikime, kad bendru darbu skatinsime rezultatyvesnius ir efektyvesnius viešojo sektoriaus įstaigų veiklos procesus, užtikrinsime vidaus kontrolės sistemos veikimą, o rekomendacijų stebėseną bus sistemingai atliekama ir vėlesniais metais.

Detali informacija apie rekomendacijų įgyvendinimo rezultatus pateikta Ataskaitos 1 priede – Teiktų 2025 metais rekomendacijų įgyvendinimo suvestinėje.

Savivaldybės kontrolierė

Jolita Stonkuvienė

Savivaldybės kontrolierės pavaduotoja

Judita Subačienė